

EGY KORSZERŰ MIKROFILMEZŐ BERENDEZÉS

Fritsch László

A mikrofilmezés mind nagyobb jelentőségű a könyvtári, dokumentációs, tudományos és ügyviteli munka számos területén. A feladatok, az igények az említett területeken annyira megnövekedtek, hogy hagyományos módszerekkel ezeknek a feladatoknak, igényeknek eleget tenni nagyon nehéz, sok esetben nem is lehet. /Pl. nem publikált irodalom, vagy már nem kapható dokumentumok esetében./

A mikrofilmezés szükségességének, kialakulásának, technikai folyamatainak tárgyalása nem e rövid cikk feladata. Erre vonatkozólag bő irodalmi anyag áll már rendelkezésünkre. /Pl. átfogó ismertetés Babitzky-Tókes-Gara-Radó: Mikrofilmezés, dokumentációs fényképezés 1965. 1961-től e szakterületnek önálló folyóirata is indult Reprographie címmel./ Cikkünk csupán egy korszerű mikrofilmező berendezésre kívánja felhívni az illetékesek figyelmét.

A mikrofilmezés bonyolult, sok időt igénylő technikai folyamatot igyekeznek a gyárak az utóbbi időben egyszerűsíteni, gyorsítani, korszerűsíteni. Ilyen korszerű mikrofilmező berendezés pl. a MIKROBOX cég gyártmánya is, melyet a közelmúltban a Technika Házában mutatott be a cég a magyar érdeklődőknek. A berendezés az "építőszekrény"-elvén épül fel.

A teljes berendezés a következő darabokból áll:

1. Felvételező berendezés
2. Filmcsikelőhívó készülék
3. Tekercselőhívó berendezés
4. Nagyítógép
5. Papirelőhívó készülék
6. Olvasó berendezés
7. Tároló dobozok és szekrények

Az egyes darabok, valamint az üzemeltetés részletes ismertetésével itt nem kívánunk foglalkozni, a készülék leírása a KGM MTTI Prospektustárában megtalálható. Csupán nagy vonalakban ismertetjük a be-

rendezést, hogy az érdeklődő általános képet nyerjen róla.

1. Felvételező berendezés

Többféle típusban készül. Teljesen automatikus berendezés. Üzemeltetéséhez sötétkamra egyáltalán nem szükséges, még a film behelyezésekor sem.

2. Filmcsikelőhívó készülék

Működtetéséhez sötétkamra nem szükséges, rögzítőhívóval üzemel, hívásidő és szárítás együttes időszükséglete 3 perc. Olyan mikrofilmmező helyeken, ahol naponta 100 felvételnél többre nincs szükség - megfelelő munkaszervezést feltételezve - nem szükséges a tekercsfilmhívó berendezés beszerzése. Így tehát a Mikrobox berendezés valóban megfelel az "építőszekrény" elvnek.

3. Tekercsfilmelőhívó berendezés

Sötétkamra nélkül, automatikusan előhívja /rögzítő hívóban/, mossza, szárítja és feltekercseli a filmet.

4. Nagyítótoldat a felvételező berendezéshez

Ez a berendezés a felvételezőgéppel történő nagyítási munkát teszi lehetővé oly módon, hogy a pozitív munka ugyanazzal az objektívvel történik, amivel a felvétel.

5. Nagyító gép

Lényegében olyan mint minden más korszerű automatikus nagyító-gép. A nagyítás 84.1 x 118.9 cm-ig lehetséges. Beszerzése akkor indokolt, ha a felvételező berendezés annyira le van terhelve felvételezéssel, hogy nincs lehetőség a nagyítótoldat igénybevételével elkészíteni a pozitív munkát.

6. Papírgyorselőhívó készülék

Ez is teljesen automatizált, a hívás ideje fél perc. A papír félszáraz állapotban esik ki a készülékből. Nemcsak papír, hanem ún. transzparens anyagok kidolgozására is alkalmas.

7. Olvasóberendezés

Kétféle típus van. Mindkét típus a behelyezett filmet a világosban is jól szemlélhető fényerővel vetíti a képernyőre. A kivetített kép nagysága 21.0 x 29.7, vagy 42.0 x 59.4 cm lehet a típustól függően. Amennyiben a negatív szemléltése közben mégis szükségessé válik a kivetített kép rögzítése, az egyik típusu berendezéssel lehetséges a kivetített képről kontaktmásolatot készíteni.

8. Tároló dobozok és szekrények

A mikrofilm negatívok tárolása lehetséges darabonként és csikokban, megfelelő védőtasakokba helyezve. A Mikrobox tároló tasakok éghetetlen, kémiai behatásokkal szemben ellenálló, optikailag közömbös, üvegtiszta anyagból készülnek, ezért a filmeket akár nagyítjuk, akár vetítjük, a tasakból kivenni nem szükséges. A Mikrobox tároló dobozokban egyesével elhelyezve 2500 db, csikokban /hármassával/ 4500 db negatív fér el. Nagyobb mennyiségű negatív tárolására a MIKROBOX-cég tároló-szekrényeket is gyárt. Ezekbe egyesével 30 000 db, csikokban 60 000 db negatív fér el.

A MIKROBOX cég előállít filmeket, papírt és kidolgozó oldatokat. Az egyes készülékek természetesen nemcsak ezekkel az eredeti MIKROBOX gyártmányu anyagokkal működnek.

Mint már említettük, a berendezés az "építőszekrény" elvén épül fel, így nem szükséges a teljes berendezés egyszerre történő beszerzése, az első lépcsőben elegendő a felvételező készülék, a filmsik-előhívó, és ha megfelelő nagyítógép nem áll rendelkezésre, a nagyítótoldat beszerzése is. Természetesen a teljes garnitúra beszerzése esetén a berendezés nagy teljesítményét semmi sem gátolja. /Pl. papírgyorselőhívó nélkül lassabb a pozitív munka./

A készülék kezelését nagyfokú automatizálása és nagy teljesítménye eredményeként egy személy is elláthatja. Az automatizálás következtében pl. a filmelőhívás nem is igényel állandó közvetlen felügyeletet, az előhívással párhuzamosan végezheti a dolgozó a felvételezést vagy a kidolgozást. Szintén az automatizálás folytán nem szükséges külön fényképészeti szakember alkalmazása, mert a készülék kezelése akár egy nap alatt is elsajátítható.

Talán még említésre érdemes, hogy a MIKROBOX berendezés a bevezetésben említett szakterületeken kívül kartografiai és geodéziai munkáknál is jó eredménnyel használható, valamint műszaki rajzok fotózására is kiválóan alkalmas.

Kör szerű mikrofilmezéssel munkánkat nagymértékben javíthatjuk, gyorsíthatjuk, egyszerűsíthetjük, s ezáltal az ésszerű takarékoság elvét is érvényre juttatjuk.

°°°

FRITSCH, L.: Eine zeitgemäße Mikrofilmeinrichtung

Ein Erzeugnis der Firma MIKROBOX wird beschrieben. Der hohe Automatisierungsgrad und die einfache Handhabung reiht die Mikrobox-Einrichtung in den Rang der modernsten Mikrofilmeinrichtungen. Ihre Bedienung ist so einfach, dass hierzu kein Fachmann notwendig ist.

Die Einrichtung ist nach dem Baukastenprinzip aufgebaut, so dass die komplette Einrichtung auch durch Teilanschaffungen erworben werden kann und nicht mit einer Aufwendung bezogen werden muss.

°°°

FRITSCH, L.: An up-to-date microfilm equipment

Description of the product manufactured by the MIKROBOX company. Due to its high-grade automatization, and simple handling, the Mikrobox apparatus represents one of the most up-to-date microfilm equipment types. Handling is simplified to such an extent, so as to lend itself to operation by untrained personnel.

Design of the equipment is based upon the building block principle to permit its purchase on a progressive build-up basis.

..0..

ФРИТЧ, Л.: Современная установка для микрофильмирования

Описание установки выпускаемой фирмой "Микробокс". Установка "Микробокс", благодаря повышенной степени автоматизации и простоте обслуживания, относится к числу наиболее современных установок для микрофильмирования. Обслуживание установки настолько простое, что не требует специалиста.

Установка построена по блочной системе, и таким образом нет необходимости в приобретении сразу всей установки.

.....
0
.....